

صرفه‌جویی ۵۲ میلیون دلاری با تولید مواد اصلاح نژاد دام در کشور

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد با اشاره به اینکه با تولید ماده ژنومیک در کشور از خروج سالانه ۵۲ میلیون دلار ارز از کشور جلوگیری شده است، گفت: شیر تولیدی در دامداری‌های صنعتی با اصلاح نژاد گاو به ۴۰ لیتر در روز برای هر راس رسیده است.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس اصلاح نژاد دام علم تثبیت ژن‌های مؤثر در تولید اقتصادی دام است. اصلاح نژاد با انتخاب دام‌ها و طیور برتر از لحاظ ژنتیکی و با کمک روش‌های آمیزشی مناسب، دام و طیور برتر را ایجاد می‌کند. این علم کاربردی است و در بخش‌های تخصصی با کاربرد ترکیبی از علوم افق جدیدی پیدا کرده است.

هدف از اصلاح نژاد دام، این است که حیوانات دارای ظرفیت ژنتیکی بالاتر از میانگین جامعه شناسایی انتخاب شده و از آنها به‌عنوان

والدین نسل بعد استفاده شود.

پیرو این اقدام، انتظار می‌رود که میانگین ظرفیت ژنتیکی نتایج بیشتر از میانگین نسل والدین باشد.

بر این اساس می‌توان گفت که اصلاح ژنتیک در دام یکی از عوامل مؤثر در بهره‌وری تولید است یعنی بتوانیم نژادی اصلاح کنیم که توانایی تولید بیشتری داشته باشد و در این صورت هم دامدار سود بیشتر خواهد داشت و هم کشور به خوداتکایی در تولید محصولات مثل شیر و گوشت می‌رسد.

بنابراین پیرو اقداماتی که در بخش اصلاح ژنتیک دام‌ها در کشور انجام شده گفت‌وگویی با مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی شرکت جاهد وابسته به وزارت جهاد کشاورزی که به صورت تخصصی به امر اصلاح نژاد دام و طیور پرداخته است، انجام شده که در ادامه می‌خوانید:

حمید ورناصری در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس در مورد تولید مواد ژنومیک دامی در راستای اصلاح نژاد دام‌های کشور، گفت: در گذشته مواد ژنومیک با هزینه‌های زیاد وارد کشور می‌شد، اما اکنون با وارد کردن گاو، ماده ژنتیکی دام در داخل کشور استحصال می‌شود.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد با بیان اینکه استحصال مواد ژنتیکی در داخل کشور هزینه‌ها را کاهش می‌دهد، افزود: با کاهش مدت زمان استحصال مواد ژنتیکی سرعت کار و کیفیت افزایش می‌یابد.

وی بیان داشت: تکنولوژی ژنومیک از سال ۲۰۰۹ در دنیا تجاری‌سازی و عملیاتی شده و سه سال بعد هم این تکنولوژی به ایران وارد شد و اکنون اولین نسل گوساله‌های ژنومیک تولید و به بازار وارد شده است.

ورناصری در پاسخ به این سؤال که مزایای استفاده از روش ژنومیک برای اصلاح نژاد چیست، گفت: در روش‌های سنتی نتیجه مطلوب پس از صرف ۵ سال زمان بدست می‌آمد در حالی که در روش ژنومیک با کاهش فاصله نسلی به محض تولد گوساله می‌توان نتیجه را در مورد اینکه گوساله متولد شده دارای ارزش‌های ژنتیکی است یا خیر پی برد.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد افزود: بنابراین در بدو تولد با نمونه‌گیری از گوساله می‌توان به ارزش‌های ژنتیکی پی برد و

استراتژی مطلوب را دنبال کرد.

وی گفت: بعد از اطمینان از اینکه دام متولد شده حاوی اطلاعات ژنتیکی مورد نظر است، تلقیح مصنوعی انجام می‌شود.

ورناصری با بیان اینکه هدف از اقدامات شرکت نهاده‌های دامی و وزارت جهاد کشاورزی سرعت بخشیدن و بالا بردن کیفیت اصلاح نژاد است، گفت: اصلاح نژاد زیر ساخت اصلی صنعت دام و طیور است بنابراین هر اقدام اصلاح نژاد منجر به افزایش کیفیت تولید و سود دامدار یا مرغدار می‌شود.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد بیان داشت: در حال حاضر مواد ژنومیک به وفور در داخل کشور تولید و در اختیار دامداری‌ها قرار می‌گیرد.

ورناصری در پاسخ به این سؤال که واردات دام‌های ژنومیک به لحاظ اقتصادی چه منافعی برای کشور داشته است، تصریح کرد: در گذشته گاوهای ژنومیک در آمریکا، کانادا و اروپا تولید می‌شد و برای واردات هر دوز ماده ژنومیک ۱۵ تا ۱۷ دلار هزینه صرف می‌شد.

وی بیان داشت: اما با واردات گاوهای ژنومیک و استحصال مواد ژنتیکی در داخل کشور هزینه استحصال در داخل کشور به ۳ دلار رسیده است.

ورناصری با اشاره به نیاز ۳٫۵ میلیون دوزی کشور به ماده ژنومیک گاو اظهار داشت: این اقدام منجر به عدم خروج ۵۲ میلیون دلار ارز (۱۸۳ میلیارد تومان) از کشور شده است.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد در مورد تأثیر اصلاح نژاد بر تولید شیرخام و گوشت اظهار داشت: میانگین تولید شیرخام در دامداری‌های صنعتی کشور در حال حاضر حدود ۳۸ تا ۴۰ لیتر در روز است ولی ۲۰ سال قبل میانگین تولید شیرخام بین ۱۰ تا ۱۲ لیتر بود که این افزایش تولید نتیجه اقدامات اصلاح نژادی اتفاق افتاده است.

ورناصری با بیان اینکه در حال حاضر اقدامات اصلاح نژادی وارد مرحله دیگری شده است، گفت: اصلاح نژاد یک کار زمان‌بر است بنابراین برای رسیدن به تولید بیشتر نیازمند زمان هستیم.

وی در مورد اصلاح نژاد به روش ژنومیک بیان داشت: اصلاح نژاد در این

روش بر مبنای انتخاب است و بر این اساس بهترین ارزشهای ژنتیکی بدون دستکاری ژنتیکی (تراریختگی) انتخاب میشود و بر مبنای انتخاب در نسلهای بعد بهترینها تولید میشود.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد بیان داشت: در روش تراریختگی یک یا چند ژن خاص به ژنوم طبیعی دام اضافه و یا از آن حذف میشود، اما در اصلاح نژاد به رشد طبیعی و از طریق انتخاب بهترین دامها، اصلاح ژنتیکی صورت می‌پذیرد.

وی در ادامه در مورد اصلاح نژاد دام سبک اظهار داشت: مصرف گوشت گوسفند در ایران به دلایل مختلف از جمله اعتقاد و سلیقه بیشتر است و مصرف سرانه آن هم نسبتاً بالاست.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد اظهار داشت: بنابراین با توجه به مصرف سرانه بالای گوشت گوسفندی در کشور برنامه شرکت در تغییر نژاد آن تولید دام‌های چند قلوزا است.

وی در پاسخ به این سؤال که با تزریق مواد ژنتیکی به چه صفاتی در دام‌ها رسیده‌اید، گفت: افزایش تولید شیر، افزایش درصد چربی و پروتئین، طول عمر مفید، مقاومت به بیماری‌ها از جمله صفاتی است که به آن دست یافته‌ایم.

ورناصری در ادامه به **تکنولوژی HIR** اشاره کرد و گفت: تکنولوژی مذکور که دو سال از زمان اختراع آن در دنیا می‌گذرد، **سطح ایمنی و مقاومت ژنتیکی دام** را ارتقا میدهد و بهره‌گیری از این تکنولوژی در کشور ما که از نظر جغرافیایی شرایط بروز انواع بیماری‌های دامی در آن وجود دارد بسیار مفید است.

وی با تأکید بر اینکه تکنولوژی HIR کمک زیادی به صنعت دامداری میکند اظهار داشت: با هماهنگی خوب این تکنولوژی به کشور وارد و امکان بهره‌برداری از آن فراهم شده است که در راستای کاهش هزینه‌های بهداشت دام استفاده از این تکنولوژی بسیار مؤثر است.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد در پاسخ به این سؤال که چه اقداماتی در کشور برای اصلاح نژاد گاوهای دو منظوره شیری گوشت انجام شده است، گفت: نژاد سمینتال یکی از نژادهای خوب دو منظوره است که با همان تغذیه گاو هلشتاین هم تولید گوشت دارد و هم تولید شیر آن ۱۶ کیلوگرم در روز است.

وی با بیان اینکه نژادهای دو منظوره در خوداتکایی تولید گوشت و شیر مؤثر است، گفت: وزارت جهاد کشاورزی توجه ویژه‌ای به دام‌های دو منظوره (شیری - گوشتی) دارد و در این راستا نژاد دو منظوره گوشتی و شیری را وارد کرده‌ایم.

ورناصری تصریح کرد: در حال حاضر از نژادهای خالص سمینتال برای افزایش سرعت رشد ژنتیکی و اصلاح نژاد استفاده می‌کنیم که در شرایط آب و هوایی ایران کاملاً پاسخ داده است.

وی در پاسخ به این سؤال که برنامه شرکت برای تولید دام‌هایی با تولید شیر پرچربی چیست، گفت: جری نژاد دام تولید شیر پرچرب است و چربی شیر آن حدود ۶ درصد است اما از آنجا میزان تولید شیر آن کمتر از نژاد هلشتاین است بنابراین کمتر به آن پرداخته شده است.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد گفت: در کشورهای پیشرفته در حال سرمایه‌گذاری روی این نژاد هستند که به نظر می‌رسد در ایران هم باید با جدیت بیشتری این اقدام صورت پذیرد.

ورناصری با بیان اینکه در چند سال گذشته ملاک قیمت‌گذاری شیر خام درصد چربی و بارمیکروبی بوده است، گفت: بنابراین شرکت هم اقداماتی در راستای افزایش درصد چربی شیر انجام داده است و مواد ژنتیکی که به کشور وارد و تولید می‌شود، یکی از عوامل اصلی انتخاب آن میزان درصد چربی است.

مدیرعامل شرکت نهاده‌های دامی جاهد تصریح کرد: هدف ما از انجام اقدامات اصلاح نژاد دام افزایش میانگین تولید شیر از ۳۷ لیتر به ۴۰ تا ۴۵ لیتر است.

وی در ادامه به تکنولوژی تعیین جنسیت اشاره کرد و تصریح کرد: این آیتم هم جزء مواردی است که شرکت به آن پرداخته است و با بهره‌گیری از آن در بدو تولد مواد ژنتیکی اسپرما توزئیدهای تولید کننده گوساله ماده و نر جدا می‌شود.

ورناصری با بیان اینکه با استفاده از این تکنولوژی تلقیح متناسب با خواست دامدار انجام می‌شود، بیان داشت: بنابراین با استفاده از این تکنولوژی دامدار با انتخاب ارزشهای ژنتیکی و جنسیت دام و متناسب با هدفی که دارد می‌تواند کار خود را آغاز کند.